
Od Redakcji.

Rocznik Historii Czasopiśmiennictwa Polskiego 1, 5-6

1962

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

OD REDAKCJI

Rocznik, którego tom pierwszy ukazuje się drukiem, poświęcony jest historii czasopiśmiennictwa polskiego.

Dzieje prasy polskiej, której metryka liczy trzysta lat istnienia, nie znalazły w zainteresowaniach naukowych historyków, w latach dawniejszych, należytego uwzględnienia. Nie analizując przyczyn tego, należy stwierdzić, że ostatnie lata przyniosły na tym polu daleko idące zmiany na lepsze. Żywe zainteresowanie zagadnieniami informacji i prasy, przy stałe doskonalonych środkach technicznych, narzuciło konieczność badań historycznych nad czasopiśmiennictwem dawniejszym jako jednym z elementów zarówno kultury narodowej, jak też czynnikiem powstawania i formowania się opinii publicznej w konkretnych zagadnieniach aktualnych.

Potrzebę naukowego badania historycznego nad czasopiśmiennictwem polskim, zwłaszcza XIX i początków XX w., uwielokrotnił fakt jego swoistego rozwoju w okresie rozbioru państwa polskiego i w ślad za tym powstania polskiej prasy emigracyjnej na terenach wielu krajów europejskich i amerykańskich.

W warunkach bezpaństwowego bytu narodu polskiego wszelka myśl postępową i patriotyczną mogła znaleźć odbicie wyłącznie na łamach prasy emigracyjnej, do czasu, kiedy na terenie samego kraju zaistniały warunki i pojawiły się nowe siły społeczne, które wzięły na siebie ciężar walki o narodowe i społeczne wyzwolenie. Walka ta jedynie częściowo znalazła swoje odbicie w prasie legalnej, głównym jej narzędziem pozostała prasa nielegalna — konspiracyjna, której liczebność i zasięg oddziaływania na terenie Polski były ogromne.

Skomplikowane dzieje prasy polskiej, różnorodność jej form i kierunków oraz ilość tytułów stanowiły i stanowią obiektywne trudności dla badaczy, zwłaszcza że materiał źródłowy w swej znakomitej większości znajduje się w archiwach obcych. Mimo przedstawionych trudności w latach powojennych badania nad dziejami czasopiśmiennictwa polskiego podjęto w formie bardzo intensywnej. Jedną z placówek do tego

celu powołanych jest Pracownia Historii Czasopiśmiennictwa Polskiego XIX i XX w. PAN.

Twórcą jej i założycielem jest prof. dr Henryk Jabłoński, jeden z wybitnych znawców zagadnień czasopiśmienniczych, z którego seminarium wyszło spore grono młodych pracowników tej gałęzi wiedzy historycznej. Z jego inspiracji podjęła Pracownia wydawanie „Rocznika“, na łamach którego będą się ukazywały rozprawy poświęcone dziejom czasopiśmiennictwa polskiego, stanowiące zarazem przegląd jej naukowej działalności.